

Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης του Έργου της Σχολικής Μονάδας

Σχολική Μονάδα: 3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ - 9190660

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 31/12/2023

A. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση

(Αξιολόγηση: 10)

Στον συγκεκριμένο άξονα δόθηκε έμφαση τόσο σε παιδαγωγικές προτεραιότητες -που σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας- όσο και σε αντίστοιχα κριτήρια αποτελεσματικότητας. Όπως διαπιστώνεται από τις καταγεγραμμένες περιγραφές, η υποστήριξη της μαθησιακής, διδακτικής και αξιολογικής διαδικασίας επεκτάθηκε πέρα από τους διαθέσιμους ανθρώπινους και τεχνολογικούς πόρους της Σχολικής Μονάδας -με τη χρήση του εξοπλισμού και των μέσων της- και σε άλλες περιοχές (με την αξιοποίηση των ψηφιακών τάξεων και της μικτής μάθησης, επισκέψεις σε χώρους Μουσείων, αθλητικών, πολιτιστικών και άλλων δράσεων).

Ιδιαίτερες αναφορές εντοπίζονται σε συγκεκριμένους δείκτες του άξονα (όπως η ένταξη και αξιοποίηση των Τ.Π.Ε. στη διδασκαλία, η καταλληλότητα και ποικιλία διδακτικών προσεγγίσεων, η ενίσχυση της κριτικής σκέψης και των δεξιοτήτων των μαθητών/τριών μέσω της εφαρμογής ποικιλίας καινοτόμων/ εναλλακτικών διδακτικών πρακτικών, διαφοροποιημένων δραστηριοτήτων διδασκαλίας και αξιολόγησης).

Οι συγκεκριμένες επιλογές προσανατολίστηκαν στην κατεύθυνση ανταπόκρισης των αναγκών όλων των μαθητών/τριών, (με την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού για την υποστήριξη της διδασκαλίας των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, την υλοποίηση ειδικών υποστηρικτικών - αντισταθμιστικών προγραμμάτων για ορισμένες κατηγορίες μαθητών, την αξιοποίηση δεδομένων αξιολόγησης για ανατροφοδότηση των μαθητών/τριών αλλά και εν γένει της διδασκαλίας, ...), αναδεικνύοντας τόσο το εύρος του ενδιαφέροντος των εκπαιδευτικών του σχολείου στον συγκεκριμένο άξονα όσο και την προσπάθεια διαμόρφωσης ενός πλαισίου δράσης, που θα μπορούσε να επιφέρει -σε μια μακροπρόθεσμη προοπτική- βελτίωση ή και αλλαγή των εκπαιδευτικών πρακτικών και κατά συνέπεια την αναβάθμιση των μαθησιακών εμπειριών.

Η παρουσίαση και η αποτίμηση του παραγόμενου εκπαιδευτικού έργου και των διαδικασιών του σχολείου ως προς το θεματικό άξονα «Διδασκαλία, μάθηση και αξιολόγηση» στηρίζεται στην τεκμηριωμένη και αναστοχαστική διερεύνηση των υφιστάμενων χαρακτηριστικών της Σχολικής Μονάδας.

Οι πληροφορίες που παρατίθενται αναδεικνύουν σε ικανοποιητικό βαθμό σημαντικές παραμέτρους του άξονα. Παρουσιάζονται δεδομένα -μέσα από τη συστηματική αξιοποίηση και αναφορά συγκεκριμένων τεκμηρίων - που

συμβάλλουν στην αντιπροσωπευτική αποτύπωση της εικόνας του σχολείου και τα σημεία βελτίωσης σε σχέση με τα εκπαιδευτικά επιτεύγματα της προηγούμενης σχολικής χρονιάς.

Σχολική διαρροή - φοίτηση

(Αξιολόγηση: 10)

Στη σχετική καταγραφή τονίζεται εμφαντικά και με αναφορά σε συγκεκριμένα τεκμήρια (*αλληλογραφία του σχολείου, απουσιολόγια πάνω στα φύλλα ελέγχου σε κάθε τάξη, Βιβλίο Πράξεων του Συλλόγου Διδασκόντων, myschool, αρχείο και Εσωτερικός Κανονισμός του σχολείου*) η υιοθέτηση μέτρων και παρεμβάσεων του σχολείου για την πρόληψη προβλημάτων φοίτησης και διαρροής.

Τα ζητήματα φοίτησης αντιμετωπίζονται συστηματικά και με συνέπεια, σε θεσμικό και παιδαγωγικό επίπεδο. Η διερεύνηση και η περιγραφή δεδομένων της φοίτησης των μαθητών/τριών του σχολείου σχετίζεται και σε αυτόν τον άξονα με τις ιδιαιτερότητες της Σχολικής Μονάδας, μαζί με την ανάδειξη των σημαντικών παραμέτρων για την αποτελεσματική αντιμετώπιση της σχολικής διαρροής στη συγκεκριμένη σχολική μονάδα.

Από την άλλη πλευρά οι υιοθετούμενες δράσεις, όπως η ενημέρωση των γονέων για τη σύνταξη, εφαρμογή και επικαιροποίηση του σχολικού κανονισμού, αλλά και η συμμετοχή των μαθητών/τριών σε ειδικά προγράμματα του σχολείου (ενισχυτικής διδασκαλίας και φοίτησης στο τμήμα ΖΕΠ, εφαρμογή διαφοροποιημένης προσέγγισης στο πλαίσιο της τάξης) φαίνεται πως λειτουργούν αποτελεσματικά για τον περιορισμό της σχολικής διαρροής.

Παράλληλα η ενημέρωση των εκπαιδευτικών του σχολείου -στο πλαίσιο συμμετοχής τους σε κοινές επιμορφώσεις Δικτύου Σχολικών Μονάδων της περιοχής ευθύνης- για την υποβοήθηση της ομαλής μετάβασης από τη μια εκπαιδευτική δομή στην επόμενη συντείνουν στη σχετική ευαισθητοποίηση και πρόληψη παρόμοιων φαινομένων.

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

(Αξιολόγηση: 10)

Η διερεύνηση και η περιγραφή παραμέτρων που αφορούν στις σχέσεις μεταξύ μαθητών/μαθητριών στη Σχολική Μονάδα αναδεικνύει τη θετική αποτίμηση των δράσεων του σχολείου με την ταυτόχρονη αναφορά συγκεκριμένων στοιχείων, που συμβάλλουν στην αποτύπωση της εικόνας του και στην εστίαση στα σημεία βελτίωσης σε σχέση με τα εκπαιδευτικά επιτεύγματα της προηγούμενης σχολικής χρονιάς (*«Για την υλοποίηση αυτού του στόχου αναπτύχθηκαν σχέδια δράσης, για δύο συνεχόμενα έτη, με αξιοσημείωτα θετικά αποτελέσματα, καθώς στο σχολείο μας δεν αντιμετωπίζουμε επιθετικές και παραβατικές συμπεριφορές και οι ελάχιστες περιπτώσεις διενέξεων και φραστικών επεισοδίων μεταξύ των μαθητών/-τριών δεν ξεπερνούν τα πέντε επεισόδια ανά έτος (Τεκμηρίωση στο ημερολόγιο Σχολικής Ζωής)»*).

Η ανάλυση στηρίζεται στην τεκμηριωμένη και αναστοχαστική διερεύνηση των υφιστάμενων χαρακτηριστικών της Σχολικής Μονάδας (επίκληση στο Όραμα του σχολείου, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μαθητών/τριών όπως έχουν καταγραφεί στο Σχολικό Κανονισμό του Σχολείου, στη σύνταξη κοινά αποδεκτών κανόνων θετικής συμπεριφοράς σε επίπεδο τάξης, στην ύπαρξη συγκεκριμένου πρωτοκόλλου παιδαγωγικής διαχείρισης των ενδεχόμενων ζητημάτων και στην χάραξη κοινής αντιμετώπισής τους σε επίπεδο Συλλόγου Διδασκόντων, ως αρμοδιότητα του Ενδοσχολικού Συντονιστή /Μέντορα).

Οι πληροφορίες που παρατίθενται αναδεικνύουν σε εξαιρετικό βαθμό σημαντικές παραμέτρους του άξονα. Άλλωστε τα ζητήματα αυτά απασχόλησαν και απασχολούν τη Σχολική Μονάδα ήδη από την αρχή της συνεργασίας μας· έχουν καταγραφεί συχνά ως θέμα συζήτησης κατά τη συνεχή επικοινωνία στο πλαίσιο της παιδαγωγικής και επιστημονικής της καθοδήγησης, ενώ αποτέλεσαν αφορμή για τη διεξαγωγή επιμόρφωσης στην έναρξη («Παιδαγωγικό κλίμα σχολείου-Διαχείριση ζητημάτων συμπεριφοράς») και στο τέλος της σχολικής

χρονιας («Διαχείριση Συγκρούσεων στο σχολικό περιβάλλον») αλλά και για την υλοποίηση προαιρετικού προγράμματος επιμόρφωσης ("Οι κοινωνιομετρικές τεχνικές ως παιδαγωγικό εργαλείο"), στο πλαίσιο Δικτύου Σχολείων, με σημαντική συμμετοχή του συγκεκριμένου Συλλόγου Διδασκόντων.

Στο πλαίσιο αυτό αξιολογείται ως απόλυτα θετική η επίκληση δεδομένων που υποστηρίζουν την εσωτερική αξιολόγηση της Σχολικής Μονάδας στον εν λόγω άξονα, όπως είναι αυτά που προέκυψαν από τη χρήση συγκεκριμένου ερευνητικού εργαλείου/κατάρτισης κοινωνιομετρικού πίνακα, που αξιοποιήθηκε πριν και μετά την υλοποίηση αντίστοιχου Σχεδίου Δράσης.

Μια εμπειριστατωμένη τεκμηρίωση στο συγκεκριμένο πεδίο, μέσα από το συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων από διαφορετικές πηγές, θα μπορούσε να αποδώσει μια πιο σφαιρική και ολοκληρωμένη εικόνα του σχολείου όσον αφορά στις τρέχουσες επιλογές του, κινούμενο στην κατεύθυνση της συνεχούς βελτίωσης και της καταγραφής αντίστοιχης προόδου σε σχέση με την προηγούμενη σχολική χρονιά.

Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών και εκπαιδευτικών

(Αξιολόγηση: 10)

Στον άξονα «Σχέσεις μεταξύ μαθητών/τριών και εκπαιδευτικών» αποτυπώνεται η αγαστή συνεργασία των εκπαιδευτικών μεταξύ τους και η σχέση με τους μαθητές/τριές τους, με τα απαιτούμενα παιδαγωγικά και κοινωνικά όρια.

Η βελτίωση του κλίματος σεβασμού και εμπιστοσύνης καθώς και η ενίσχυση των διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών εντάσσονται στις εκπαιδευτικές προτεραιότητες του σχολείου και έτσι η θετική αποτίμηση του εν λόγω άξονα αντικατοπτρίζει τόσο τους κρίσιμους παράγοντες στη σχέση των εμπλεκόμενων μερών στη μαθησιακή διαδικασία όσο και τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας.

Αξιοσημείωτη είναι και η έμφαση σε διδακτικές μεθόδους και τεχνικές που προβάλλουν τη θέση των μαθητών/τριών αλλά και η εστίαση σε προγράμματα περιβαλλοντικά και άλλα, τα οποία ενδυναμώνουν την αίσθηση ένταξης στην ομάδα, τη συλλογικότητα, τη συνεργασία και την επικοινωνία.

Παράλληλα αναδιαμορφώνουν το ρόλο του εκπαιδευτικού σε εμπνευστή/καθοδηγητή, συμβάλλοντας στη μείωση του ανταγωνισμού και στη δόμηση σχέσεων μεταξύ εκπαιδευτικών - μαθητών/τριών (ανάμεσα στα διαθέσιμα τεκμήρια ξεχωρίζουν: *«Εκθέσεις και λοιπά έργα (εικαστικά, πολυμεσικά) μαθητών, φωτογραφικό υλικό από δράσεις/εκδηλώσεις, βεβαιώσεις συμμετοχής/εκπόνησης προγραμμάτων, αναρτήσεις σε πίνακα τάξης, Ανακοινώσεις / Προσκλήσεις σε εκδηλώσεις και δράσεις του σχολείου... Συμβόλαιο τάξης, portfolio μαθητών»*).

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και προς τη θετική κατεύθυνση είναι η αναφορά στη συμβολή ψυχολόγων και φορέων της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας. Η ποσοτική σύγκριση των καταγραφών στο Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής και η συνεισφορά της συμμετοχής εκπαιδευτικών του σχολείου στο επιμορφωτικό πρόγραμμα Erasmus KA1 με θέμα την ψυχική ανθεκτικότητα, φωτίζουν με σαφή τρόπο την όλη διαδικασία αποτίμησης και τεκμηρίωσης του προγραμματισμού και της αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου στο συγκεκριμένο άξονα.

Σχέσεις σχολείου - οικογένειας

(Αξιολόγηση: 10)

Η περιγραφή και η διερεύνηση των παραμέτρων που επηρεάζουν τη διαμόρφωση των σχέσεων του σχολείου με την οικογένεια αναδεικνύει τις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας και μαζί την αναγνώριση εκ μέρους της συγκεκριμένης εκπαιδευτικής κοινότητας της σημασίας της αγαστής συνεργασίας και ανάπτυξης των σχέσεων με τις οικογένειες των μαθητών/τριών, δεδομένο άλλωστε που έχει αποτυπωθεί τόσο στο όραμα του σχολείου

όσο και στον Σχολικό Κανονισμό του. Στον εν λόγω άξονα η δραστηριοποίηση του Συλλόγου Διδασκόντων και της Διευθύντριας υπήρξε συστηματική και σε ορισμένες περιπτώσεις καταλυτική, αφενός για τη διαμόρφωση μηχανισμών τακτικής και αμφίδρομης επικοινωνίας με τους γονείς/κηδεμόνες -όσον αφορά στη φοίτηση και την εν γένει πορεία των μαθητών/τριών- και αφετέρου για τη δημιουργία ενός ευρύτερου πλαισίου συνεργασίας.

Η σχετική ενεργοποίηση του σχολείου οδήγησε σε ένα λειτουργικό και αποτελεσματικό τρόπο επικοινωνίας με τις οικογένειες των μαθητών/τριών. Αντίστοιχα, η διαρκής επικοινωνία για παιδαγωγικά ζητήματα αναφορικά με τις σχέσεις σχολείου - οικογένειας και η συμμετοχή των εκπαιδευτικών του σχολείου σε επιμορφωτικές δράσεις με τη συνδρομή ειδικών, καταδεικνύουν το αυξημένο ενδιαφέρον της σχολικής μονάδας στο εν λόγω πεδίο. Επιπροσθέτως, ως θετική εκτιμάται η παράθεση σχετικών τεκμηρίων («Πρακτικό Συλλόγου διδασκόντων, Ιστοσελίδα και Αλληλογραφία του σχολείου, Ημερολόγιο σχολικής ζωής»). Η ανάλυσή τους σε συνδυασμό με τα αναμενόμενα ποσοτικά και ποιοτικά ευρήματα της χρήσης ερευνητικών εργαλείων (ερωτηματολόγιο, ανάλυση περιεχόμενου, συνεντεύξεις) μπορούν να υποστηρίξουν την εγκυρότητα και αξιοπιστία της βελτιωμένης εικόνας του σχολείου σε σχέση και με το συγκεκριμένο άξονα.

Διοικητική λειτουργία

Ηγεσία - Οργάνωση και διοίκηση της σχολικής μονάδας

(Αξιολόγηση: 10)

Η χρήση ποιοτικών κριτηρίων, όπως για παράδειγμα η περιγραφή του τρόπου διαμόρφωσης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Σχολικής Μονάδας, της κατανομής του διοικητικού έργου και των εξωδιδασκικών εργασιών στους εκπαιδευτικούς, η παρακίνηση της εξοικείωσής τους με τις νέες τεχνολογίες ή ακόμη και το πλαίσιο συνεργασίας με υπηρεσίες του Δήμου ή/και το Σύλλογο Γονέων καταδεικνύουν την εξαιρετική λειτουργία της εκπαιδευτικής ηγεσίας αλλά και κάθε δυνατή προσπάθεια από την πλευρά της για τη περαιτέρω βελτίωσή της στον συγκεκριμένο άξονα. Από την άλλη πλευρά η διαρκής φροντίδα συντήρησης και αναβάθμισης του τεχνολογικού εξοπλισμού, η προώθηση σύγχρονων ιδεών και καλών πρακτικών στον τομέα της οργάνωσης και διοίκησης του σχολείου, η αξιοποίηση των Τ.Π.Ε., κυρίως μέσω της σχολικής ιστοσελίδας, για την προβολή της επιστημονικής, κοινωνικής και πολιτισμικής διάστασης του εκπαιδευτικού έργου της Σχολικής Μονάδας, συνηγορούν στην υιοθέτηση μεθόδων που οδηγούν τόσο στην ενδυνάμωση των ατόμων όσο και στην ενίσχυση της ομαδικής εργασίας με την παράλληλη διατήρηση ενός διαύλου επικοινωνίας μεταξύ όλων των φορέων που εμπλέκονται στη λειτουργία της εκπαιδευτικής μονάδας.

Η διερεύνηση ζητημάτων ηγεσίας της σχολικής μονάδας, της οργάνωσης και διοίκησής της, ανέδειξαν εμφαντικά τα φυσιογνωμικά της χαρακτηριστικά παράλληλα με κάποιες από τους σημαντικές παραμέτρους του άξονα. Ιδιαίτερη εστίαση εντοπίζεται στο συνεργατικό και συμμετοχικό μοντέλο διοίκησης της σχολικής μονάδας και σε δείκτες, όπως η συλλογικότητα κατά τη λήψη αποφάσεων, η αποτελεσματική αξιοποίηση του εκπαιδευτικού προσωπικού, η προστασία και αξιοποίηση των σχολικών χώρων και ο εμπλουτισμός των υποδομών.

Τα παραπάνω συνιστούν κάποια από τα δεδομένα -με παράλληλη αναφορά σε σχετικά τεκμήρια -όπως τα Πρακτικά Συλλόγου διδασκόντων, το Ημερολόγιο Σχολικής Ζωής, ο Εσωτερικός κανονισμός, η Αλληλογραφία και η νέα Ιστοσελίδα σχολείου- που μπορούν να συμβάλουν στη συνοπτική και αντιπροσωπευτική αποτύπωση της εικόνας του σχολείου σε σχέση με το συγκεκριμένο άξονα. Παράλληλα αποκαλύπτουν ένα σύστημα διαχείρισης για τη βελτίωση της αποδοτικότητας του οργανισμού και την υποστήριξη του ανθρώπινου δυναμικού στην προοπτική διεκδίκησης συνεχών βελτιώσεων.

Σχολείο και κοινότητα

(Αξιολόγηση: 10)

Η εστίαση στην οικοδόμηση σχέσεων συνεργασίας με άλλα σχολεία, εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς φορείς προβάλλει τις ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας. Σύμφωνα με σχετική καταγραφή στην Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης, η αगाστή συνεργασία σχολείου και κοινότητας αποτελεί κομβική διαδικασία στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου και ειδικότερα της διοικητικής λειτουργίας του σχολείου: «Για την αποτίμηση του άξονα "Σχολείο και κοινότητα" της φετινής σχολικής χρονιάς συνεκτιμώνται οι δράσεις για τη διαμόρφωση σχολικών δικτύων, η ενίσχυση των σχέσεων και των συνεργασιών με φορείς και την τοπική κοινότητα και οι δράσεις εξωστρέφειας της σχολικής μονάδας με τη διάχυση των προγραμμάτων που υλοποιήθηκαν». Παράλληλα η σχετική ανάλυση αναδεικνύει κρίσιμους αλληλεπιδρώντες παράγοντες που λειτουργούν επ' ωφελεία του εκπαιδευτικού δυναμικού, των μαθητών/τριών του, αλλά και της ευρύτερης τοπικής κοινότητας.

Ειδικότερα η διάθεση συνεργασίας του σχολείου με τοπικούς και άλλους φορείς κινείται στο πλαίσιο υποστήριξης τόσο μιας συνεχούς και συστηματικής διαδικασίας προγραμματισμού και βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου όσο και της υλοποίησης εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων για τον εμπλουτισμό του Προγράμματος Σπουδών. Παράλληλα η συμμετοχή σε προγράμματα ανακύκλωσης και άλλων κοινωνικών δράσεων, η εμπλοκή σε Δίκτυο Σχολείων της περιοχής ευθύνης και η συνέργεια με άλλες σχολικές μονάδες για την υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων -με τη συνεισφορά μελών του Συλλόγου Διδασκόντων ως εισηγητών- η διάκριση του σχολείου στο πλαίσιο της ένταξής του στο Δίκτυο σχολείων eTwinning και η ένταξη σε προγράμματα ERASMUS, όπως η διάχυση των καλών πρακτικών που εφαρμόζονται στο σχολείο μέσω της ιστοσελίδας του αλλά και σχετικής παρουσίασης σε Ημερίδα Καλών Πρακτικών, οδηγούν στη διαπίστωση ότι η Σχολική Μονάδα παρουσιάζει χαρακτηριστικά "εξωστρέφειας". Ως θετική αποτιμάται - εκτός της προσωπικής άποψης η οποία προκύπτει από την αδιάλειπτη επικοινωνία με τη σχολική μονάδα στο πλαίσιο της συνεργασίας μας- και η αναφορά στα σχετικά τεκμήρια (*Ημερολόγιο σχολικής ζωής, Πρακτικά του Συλλόγου Διδασκόντων, Ιστοσελίδα του Σχολείου και στα αποτελέσματα του Σχεδίου Δράσης που υλοποιήθηκε στο Σχολείο και αναφέρονται αναλυτικά στη φόρμα του ΙΕΠ*) που υποστηρίζουν την εσωτερική αξιολόγηση στον εν λόγω άξονα. Συμπληρωματική θα μπορούσε να είναι η αξιοποίηση στοιχείων από τις απαντήσεις των μαθητών/τριών στο ερωτηματολόγιο εξόδου που αφορά την αποτίμηση Σχεδίου Δράσης στον εν λόγω άξονα.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις

(Αξιολόγηση: 10)

Η παραπομπή σε αντίστοιχα τεκμήρια (ανακοινώσεις παρακολούθησης προαιρετικών και υποχρεωτικών επιμορφωτικών δράσεων -ενδοσχολικών και διασχολικών- και εμπλοκής σε eTwinning), μπορεί να αναδείξει την καταγραφή αντίστοιχων ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων, συμβάλλοντας στη συνοπτική και αντιπροσωπευτική αποτύπωση της εικόνας της Σχολικής Μονάδας σε σχέση με το συγκεκριμένο άξονα.

Η διερεύνηση και η περιγραφή παραμέτρων της συμμετοχής των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις αντανακλά τις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας σε σχέση με την αυξανόμενη συμμετοχή σε επιμορφωτικές δράσεις που υλοποιήθηκαν από τους θεσμικά αρμόδιους φορείς αλλά και από τη σχετική ενεργοποίηση εκπαιδευτικών του σχολείου, αναδεικνύοντας παράλληλα έντονο ενδιαφέρον των εκπαιδευτικών του σχολείου για τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη. Στην κατεύθυνση αυτή λειτούργησε αθροιστικά και η εφαρμογή του θεσμού του Μέντορα. Σύμφωνα με σχετική καταγραφή, στη Σχολική Μονάδα πραγματοποιήθηκαν επιπλέον επιμορφωτικές δράσεις με τη μορφή της ετεροπαρατήρησης διδασκαλίας και την υλοποίηση δειγματικών

διδασκαλιών.

Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα

(Αξιολόγηση: 10)

Η δραστηριοποίηση της σχολικής μονάδας σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα και δράσεις αναγνωρίζεται ως σημαντικός παράγοντας στο πλαίσιο εξωστρέφειας και ουσιαστικής επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών. Η εμπλοκή μελών του Συλλόγου Διδασκόντων σε σχετικές συμμετοχές, επισκέψεις και αλληλεπιδράσεις απέδειξε την ευεργετική συνεισφορά της σε όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας.

Η διερεύνηση και η περιγραφή των σχετικών παραμέτρων ανέδειξε την εκτεταμένη -σε χρονική διάρκεια αλλά και θεματική ποικιλία- συμμετοχή σε αντίστοιχες δράσεις, παράλληλα με σημαντικές προτεραιότητες σχετικής βελτίωσης («*Ένταξη των νέων εκπαιδευτικών του Σχολείου στα Ευρωπαϊκά προγράμματα*»), που σχετίζεται με τα ενδιαφέροντα και δεδομένα της συγκεκριμένης σχολικής μονάδας. Η διαμόρφωση σχετικής εμπειρίας στην αναζήτηση και εμπλοκή σε αντίστοιχα προγράμματα αποτυπώνεται με την βράβευση του σχολείου με Εθνικές και Ευρωπαϊκές ετικέτες ποιότητας και κατάκτηση της ετικέτας «Σχολείο eTwinning» για το σχολικό έτος 2023-2024.

Η αναφορά στα αντίστοιχα τεκμήρια συμβάλλει στη συνοπτική παρουσίαση της εν γένει ενεργοποίησης. Η αποτίμηση του έργου του σχολείου στον συγκεκριμένο άξονα είναι συμβατή με το σχεδιασμό των στόχων και τη μεθοδολογία υλοποίησής τους, όπως έχουν καταγραφεί κατά τις προηγούμενες φάσεις της διαδικασίας αξιολόγησης (Σχεδιασμός και Υλοποίηση Σχεδίου Δράσης: «Υποβολή σχεδίου ERASMUS KA1»). Επιπλέον, θα μπορούσε να γίνει πιο συστηματική αξιοποίηση και αναφορά επιστημονικών εργαλείων διερεύνησης αξόνων, όπως για παράδειγμα είναι το ερωτηματολόγιο, η συνέντευξη, οι ομάδες εστίασης, η παρατήρηση, η ανάλυση γραπτών τεκμηρίων/ανάλυση περιεχομένου, ή/και η χρήση της τριγωνοποίησης, ως μεθοδολογική πρακτική ενίσχυσης της εγκυρότητας των ερευνητικών δράσεων/ παρεμβάσεων του σχολείου. Στο πλαίσιο αυτό θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν τα δεδομένα που προκύπτουν από τη χρήση του σχετικού ερωτηματολογίου που αξιοποιήθηκε στην έναρξη υλοποίησης του αντίστοιχου Σχεδίου Δράσης αλλά και αυτού που αφορούσε στην αξιολόγηση του έργου της Παιδαγωγικής Ομάδας. Αφορούν δεδομένα που είναι ικανά να ισχυροποιήσουν την όποια πρόοδο/ βελτίωση έχει επιτευχθεί, τα οποία όμως δεν αποτυπώνονται στα περιεχόμενα της Εσωτερικής Αξιολόγησης της Σχολικής Μονάδας.

B. ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παιδαγωγική και μαθησιακή λειτουργία

Θετικά σημεία

Κατά την τρέχουσα σχολική χρονιά η εστίαση στην παιδαγωγική/ μαθησιακή λειτουργία του σχολείου αποτυπώνεται -τόσο στις σχετικές αναφορές των επιμέρους αξόνων και δεικτών της λειτουργίας όσο και στην εκπόνηση ενός συνεκτικού και άριστα σχεδιασμένου Σχεδίου Δράσης για τον άξονα «Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών» (Τίτλος: «*Καλλιέργεια της συναισθηματικής νοημοσύνης και της αυτοεκτίμησης -Συνεργασία με φορείς ψυχικής υγείας*») σε συνέχεια αντίστοιχου της προηγούμενης σχολικής χρονιάς αλλά και στον άξονα «Σχολείο και κοινότητα» (Τίτλος: «*Περιβαλλοντικές δράσεις εξωστρέφειας: Συνεργασία με φορείς και την τοπική κοινότητα για την ανακύκλωση*»).

Από την άλλη πλευρά αναδεικνύεται εμφαντικά η ποιότητα των διδακτικών και μαθησιακών πρακτικών που αναπτύχθηκαν στη σχολική μονάδα (με ιδιαίτερη αναφορά σε θέματα διδακτικής όσο και σε ευρύτερα παιδαγωγικά ζητήματα, εξωστρέφειας και επικοινωνίας, εξασφάλισης αρμονικής συνύπαρξης και εστίασης στις διαμαθητικές σχέσεις αλλά και στις σχέσεις εκπαιδευτικών μαθητών/τριών).

Σύμφωνα με τις καταγραφές στο συγκεκριμένο πεδίο της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης αναδείχθηκαν σημαντικά ζητήματα που σχετίζονται με τα παραπάνω θέματα και που επηρεάζουν την παιδαγωγική και τη μαθησιακή λειτουργία, εστιασμένα στις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας. Εξαιρετικά θετική αποτιμάται η απουσία φαινόμενων μαθητικής διαρροής και διακοπής φοίτησης. Σημαντική, τέλος, παράμετρο αποτελεί και η παράθεση ανάλογων τεκμηρίων σχετικών με το πεδίο.

Σημεία προς βελτίωση

Για τη συνοπτική και αντιπροσωπευτική αποτύπωση της εικόνας του σχολείου σε σχέση με τη συγκεκριμένη λειτουργία -πέραν της ίδιας γνώσης που προκύπτει από τη συνεργασία μας στο πλαίσιο της παιδαγωγικής και επιστημονικής καθοδήγησης της σχολικής μονάδας- απαραίτητη είναι και η παράθεση πληροφοριών από ποικίλες πηγές (εκπ/κούς, μαθητές/-ήτριες, γονείς), σχετικών τεκμηρίων αλλά και ερευνητικών δεδομένων που υποστηρίζουν τις σχετικές αναφορές. Η παρουσίαση των στοχευμένων ενεργειών και δράσεων της Σχολικής Μονάδας στηρίζεται στην παρουσίαση και σχολιασμό συγκεκριμένων τεκμηρίων και στην αναφορά σε επιστημονικά εργαλεία διερεύνησης.

Ωστόσο η περαιτέρω ενίσχυση των παραπάνω περιγραφών θα μπορούσε να συνδυαστεί με την εξασφάλιση μεγαλύτερης επιστημονικής αξιοπιστίας και εγκυρότητας των αποτελεσμάτων, μέσα από το σχολιασμό συγκεκριμένων ποιοτικών/ποσοτικών δεδομένων. Υπό την έννοια αυτή θα ήταν χρήσιμη μια περισσότερο επιστημονική διερεύνηση της εικόνας του σχολείου, με τη συστηματική αξιοποίηση των στοιχείων που προσφέρονται από τη χρήση επιστημονικών εργαλείων, όπως για παράδειγμα του ερωτηματολογίου, της συνέντευξης, των ομάδων εστίασης, της παρατήρησης, της ανάλυσης γραπτών τεκμηρίων/ανάλυσης περιεχομένου ή/και της χρήσης της τριγωνοποίησης.

Επιπλέον στο πλαίσιο των δράσεων του σχολείου τη νέα σχολική χρονιά θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα πορίσματα της εφαρμογής της διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης της παιδαγωγικής και μαθησιακής λειτουργίας της σχολικής μονάδας στους αντίστοιχους άξονες και να σχεδιασθούν Σχέδια Δράσης που θα αφορούν επιμέρους δείκτες της συγκεκριμένης λειτουργίας, τα οποία θα μπορούσαν να συνδράμουν θετικά στην παιδαγωγικό και διδακτικό έργο του σχολείου.

Προτάσεις προς βελτίωση

Προτείνεται η παραπέρα αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων που προκύπτουν από την αξιοποίηση των κατάλληλων εργαλείων για τη διερεύνηση και την αποτύπωση των αναγκών της σχολικής μονάδας σε θέματα παιδαγωγικής και μαθησιακής λειτουργίας, προκειμένου να σχεδιαστούν δράσεις που θα βελτιώσουν τη λειτουργία του σχολείου στο συγκεκριμένο τομέα.

Η θετική αποτίμηση της εφαρμογής όλων των καινοτόμων εναλλακτικών που υλοποιήθηκαν στη Σχολική Μονάδα το 2022-2023, προτείνεται να αποτελέσει πρόσφορο έδαφος ανάληψης νέων προκλήσεων με την καινούρια σχολική χρονιά στην κατεύθυνση της λειτουργίας της Σχολικής Μονάδας ως κοινότητας μάθησης και εστίας γνώσης και πολιτισμού, στο πλαίσιο της τοπικής και ευρύτερης κοινωνίας.

Στο ίδιο πλαίσιο και με αφορμή τη συστηματική εμπλοκή χρήσης εναλλακτικών μορφών αξιολόγησης των εκπαιδευτικών του σχολείου προτείνεται η αξιοποίηση της εμπειρίας τους, η οποία θα μπορούσε επίσης να επεκταθεί και στη διερεύνηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών αυτο- και ετερο-αξιολόγησης μαθητών αλλά και εκπαιδευτικών.

Η συλλογικότερη συμμετοχή και συστηματικότερη εφαρμογή δράσεων βελτίωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας - όπως καταγράφεται στην προτεραιοποίηση στόχων και στις προτάσεις βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου της

συγκεκριμένης Σχολικής Μονάδας για το επόμενο σχολικό έτος- θα μπορούσε να προσδώσει μεγαλύτερη προστιθέμενη αξία αλλά και ευκαιρίες για ανίχνευση δεικτών που σχετίζονται με τον προγραμματισμό του διδακτικού έργου, την εφαρμογή σε ευρύτερη κλίμακα καινοτόμων/ εναλλακτικών διδακτικών πρακτικών, την υλοποίηση δράσεων για την ανάπτυξη του γλωσσικού & επιστημονικού εγγραμματισμού των μαθητών/τριών. Αντίστοιχα, η συνεργασία με την Σύμβουλο Εκπαίδευσης - όπως έχει ήδη συζητηθεί στις διά ζώσης συναντήσεις και έχει καταγραφεί στις προτάσεις της Σχολικής Μονάδας- σε ζητήματα διδακτικής μεθοδολογίας, η εστίαση σε θέματα όπως η γλωσσική και γνωστική ενδυνάμωση των μαθητών/τριών, η εφαρμογή πρακτικών διαφοροποιημένης μάθησης μπορούν να αποτελέσουν πεδία δραστηριοποίησης και κατά το ερχόμενο σχολικό έτος. Η συμμετοχή εκπαιδευτικών του σχολείου στις επιμορφώσεις του Ι.Ε.Π. σχετικά με τα Νέα Προγράμματα Σπουδών θα μπορούσε επίσης να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο διάχυσης σε επίπεδο -τουλάχιστον- σχολικής μονάδας.

Διοικητική λειτουργία

Θετικά σημεία

Στο πλαίσιο των τριών βασικών λειτουργιών της σχολικής μονάδας, η διοικητική λειτουργία φαίνεται ότι βρίσκεται στις προτεραιότητές της, καθώς συνδέεται με δράσεις εξωστρέφειας και προβολής του εκπαιδευτικού έργου. Χαρακτηριστικά παραδείγματα αποτελούν η εμπλοκή σε Δίκτυο Σχολείων της περιοχής ευθύνης και η συνέργεια με άλλες σχολικές μονάδες για την υλοποίηση επιμορφωτικών δράσεων, η διάκριση του σχολείου στο πλαίσιο της ένταξής του στο Δίκτυο σχολείων eTwinning, η ένταξη σε προγράμματα ERASMUS, όπως και συμμετοχή στη διάχυση των «Καλών Πρακτικών». Σύμφωνα με τις καταγραφές στο συγκεκριμένο πεδίο της Έκθεσης Εσωτερικής Αξιολόγησης αναδείχθηκαν σημαντικά ζητήματα που επηρεάζουν τη διοικητική λειτουργία, εστιασμένα στις ιδιαιτερότητες της σχολικής μονάδας. Τα αντίστοιχα τεκμήρια που διατίθενται συνηγορούν στην εξαιρετική λειτουργία της Σχολικής Μονάδας και στο επίπεδο ηγεσίας, οργάνωσης και διοίκησης.

Επιπλέον, ο εμπλουτισμός της υλικοτεχνικής υποδομής, η συντήρηση και η συνεχής βελτίωση του σχολικού χώρου, το εξαιρετικό επίπεδο συνεργασίας του εκπαιδευτικού προσωπικού εντός και εκτός σχολείου, συνέβαλε στην εύρυθμη λειτουργία του και στη διατήρηση διαύλου επικοινωνίας με την τοπική και ευρύτερη σχολική κοινότητα. Παράλληλα οδήγησε στη διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων βελτίωσης του εκπαιδευτικού έργου για το επόμενο σχολικό έτος μέσω της αξιοποίησης όλου του εκπαιδευτικού προσωπικού στη διεκπεραίωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών και υποχρεώσεων της λειτουργίας του σχολείου και τη διατύπωση συγκεκριμένου στόχου για τον εμπλουτισμό της σχολικής βιβλιοθήκης και βελτίωση των διαδικασιών λειτουργίας της. Ως θετική αποτιμάται επίσης η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών τόσο στην οργάνωση και διοίκηση του σχολείου όσο και η λειτουργική ένταξή τους στη διδασκαλία των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων.

Σημεία προς βελτίωση

Προτείνεται η παραπέρα αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων και των κατάλληλων εργαλείων για τη διερεύνηση και την αποτύπωση των αναγκών της σχολικής μονάδας σε θέματα διοικητικής λειτουργίας, προκειμένου να σχεδιαστούν δράσεις βελτίωσης της.

Η χρήση κριτηρίων επιτυχίας, για την αποτύπωση των διαδικασιών διαμόρφωσης του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Σχολικής Μονάδας, για παράδειγμα ή του τρόπου κατανομής του διοικητικού έργου στους εκπαιδευτικούς και του πλαισίου συνεργασίας με υπηρεσίες του Δήμου ή/και τον Σύλλογο Γονέων και άλλους φορείς, αποτελούν εν δυνάμει δεδομένα που συμβάλλουν στη συνοπτική και αντιπροσωπευτική αποτύπωση της εικόνας του σχολείου σε σχέση με το συγκεκριμένο άξονα.

Προς αυτή την κατεύθυνση η διερεύνηση και η αποτύπωση τόσο της προϋπάρχουσας εμπειρίας της σχολικής μονάδας όσο και των ιδιαίτερων αναγκών των εκπαιδευτικών και των μαθητριών/μαθητριών του Σχολείου σας, μέσω στοχευμένων ενεργειών και δράσεων θα μπορούσε να συμπεριλάβει παράλληλα με τη συνοπτική παρουσίαση των τεκμηρίων, τη χρήση επιστημονικών εργαλείων διερεύνησης αξόνων και κυρίως την αξιοποίηση των ποιοτικών/ποιοτικών δεδομένων που προκύπτουν από αυτά.

Προτάσεις προς βελτίωση

Η ενίσχυση σχέσεων και η επιδίωξη συνεργασιών με φορείς μπορεί να συμβάλει στη διάχυση καλών πρακτικών, τη διάδραση, την όσμωση και στην ολιστική αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων. Η εν δυνάμει εξωστρέφεια -που διαπιστώνεται με την αξιοποίηση τόσο των ανθρώπινου δυναμικού όσο και των τεχνολογικών πόρων της σχολικής μονάδας- μπορεί να ενισχυθεί και να συνεχιστεί και για την επόμενη σχολική χρονιά με τη σύμπραξη σε δράσεις επιμόρφωσης και διάχυσης της συσσωρευμένης εμπειρίας εκπαιδευτικών του σχολείου τόσο σε ενδοσχολικό επίπεδο όσο και στο πλαίσιο της ευρύτερης εκπαιδευτικής κοινότητας.

Επίσης προτείνεται η συνέχιση της προσπάθειας διατήρησης κοινού οράματος και κοινών επιδιώξεων, της υποστήριξης ατόμων και ομάδων στη διεκπεραίωση των εργασιών τους, της βελτίωσης της διδασκαλίας και της μάθησης με τη διαμόρφωση συνεργατικού και διερευνητικού κλίματος, καθώς και της βελτίωσης των υποδομών και των εγκαταστάσεων αφού όπως αποδεικνύεται τα παραπάνω μπορεί να έχουν ευεργετικά αποτελέσματα στη λειτουργία της Σχολικής Μονάδας και στην ανάδειξη της εμβέλειάς της στη διαμόρφωση κοινών αξιών και προτύπων. Προς την κατεύθυνση αυτή μπορεί να λειτουργήσει επίσης η σύνταξη και έκδοση σχολικής εφημερίδας ή περιοδικού.

Επαγγελματική ανάπτυξη εκπαιδευτικών

Θετικά σημεία

Η επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών αποτελεί για ακόμη σχολική χρονιά μια από τις προτεραιότητές της Σχολικής Μονάδας στο πλαίσιο των τριών βασικών λειτουργιών της. Η συγκεκριμένη λειτουργία συγκεντρώνει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, που αποτυπώνεται τόσο στις σχετικές αναφορές στους επιμέρους δείκτες της όσο και στην εκπόνηση ενός άρτια οργανωμένου Σχεδίου Δράσης στον άξονα «Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα» (Τίτλος «Υποβολή σχεδίου ERASMUS KA1»). Ο στόχος της δραστηριοποίησης για συμμετοχή σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα βρήκε πεδίο εφαρμογής την τρέχουσα σχολική χρονιά με την εκπόνηση και επιτυχή υλοποίηση Σχεδίου Δράσης, τα αποτελέσματα του οποίου αποδεικνύουν το βελτιούμενο βαθμό εξοικείωσης των εκπαιδευτικών του σχολείου στο συγκεκριμένο τομέα.

Από την άλλη πλευρά η Σχολική Μονάδα προωθεί και επιμελείται την επαγγελματική ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προσωπικού της όπως διαπιστώνεται από το βαθμό συμμετοχής του σε επιμορφωτικές δράσεις ειδικού και γενικού ενδιαφέροντος.

Σημεία προς βελτίωση

Στο πλαίσιο των δράσεων του σχολείου τη νέα σχολική χρονιά θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα πορίσματα της εφαρμογής της διαδικασίας Εσωτερικής Αξιολόγησης της Λειτουργίας Σχολικής μονάδας στους αντίστοιχους άξονες της επιμόρφωσης («Συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε επιμορφωτικές δράσεις και σε εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα) και να σχεδιασθούν Σχέδια Δράσης τα οποία θα συνδράμουν θετικά στην επαγγελματική ανάπτυξη του συνόλου του εκπαιδευτικού προσωπικού της.

Η υποστήριξη της αποτύπωσης του πεδίου με αξιόπιστο και έγκυρο τρόπο αλλά και η αξιοποίηση των διαθέσιμων επιστημονικών (ποιοτικά/ ποσοτικά) δεδομένων θα μπορούσε να συνδράμει στη διερεύνηση και η αποτύπωση τόσο της προϋπάρχουσας εμπειρίας της σχολικής μονάδας και των ιδιαίτερων αναγκών των εκπαιδευτικών του

Σχολείου σας όσο και στην επιλογή στοχευμένων ενεργειών και δράσεων.

Προτάσεις προς βελτίωση

Στα σημεία προς βελτίωση εκ μέρους της Σχολικής Μονάδας καταγράφεται ως βασική επιδίωξη η ενίσχυση της Ευρωπαϊκής ταυτότητας του σχολείου και του ευρωπαϊκού του προσανατολισμού ενώ ευδιάκριτη είναι η σύνδεση των συγκεκριμένων προτάσεων της επόμενης χρονιάς με την τρέχουσα αποτίμηση του προγραμματισμού και της υλοποίησης αντίστοιχου Σχεδίου Δράσης. Επίσης καταγράφεται ως αναγκαιότητα ένταξης των νέων εκπαιδευτικών του Σχολείου στα Ευρωπαϊκά προγράμματα, η οποία θα μπορούσε να υποστηριχθεί σταδιακά με τη διοργάνωση ευδοσχολικών επιμορφώσεων και αξιοποίησης πρακτικών ετεροπαρατήρησης και mentoring.

Η συνειδητοποίηση της συγκεκριμένης αναγκαιότητας μπορεί να αποτελέσει την αφορμή για ενεργοποίηση αντίστοιχων αναστοχαστικών διαδικασιών εκ μέρους των εκπαιδευτικών της Σχολικής Μονάδας, σχετικά με τον αντίκτυπο των επιμορφωτικών δράσεων στην αλλαγή της εκπαιδευτικής πρακτικής όπως και στη διεύρυνση του προσανατολισμού τους.

Η δεδηλωμένη διάθεση των εκπαιδευτικών για συμμετοχή σε επιμορφωτικές ή άλλες δράσεις κοινού ενδιαφέροντος θα μπορούσε να οδηγήσει στο σχεδιασμό και υλοποίηση επιμορφωτικών προγραμμάτων σε συνεργασία με άλλα σχολεία και στη συνέχιση της δικτύωσης μεταξύ των σχολικών μονάδων. Με τον τρόπο αυτό θα μπορούσαν να διευρυνθούν οι δίαυλοι επικοινωνίας και μαζί οι ευκαιρίες εμπλοκής των εκπαιδευτικών του σχολείου και σε προγράμματα -εθνικά ή και ευρωπαϊκά- μεγαλύτερης εμβέλειας.

Τέλος, η διευρυμένη, συνεχής και αδιάλειπτη συμμετοχή των εκπαιδευτικών σε Κοινότητες μάθησης και πρακτικής εκπαιδευτικών και αποκόμιση σχετικής εμπειρίας από αυτές τις συμμετοχές θα μπορούσε να αποτελέσει πεδίο διάχυσης και σε εκπαιδευτικούς άλλων σχολικών μονάδων της Δυτικής Θεσσαλονίκης. Το υψηλό ακαδημαϊκό επίπεδο, η επιμορφωτική εμπειρία και εξειδίκευση των εκπαιδευτικών του σχολείου, μπορεί να εγγυηθεί την ποιότητα αντίστοιχης εμπλοκής.